Napsal uživatel Václav Petříček
Pondělí, 26 Listopad 2012 22:59

Typ kamenného nebo i cihlového zdiva, které je pouze vyspárováno, ne však omítnuto, se označuje jako režné. Využívá se zejména v případech, kde by kvůli povětrnostním podmínkám omítka trpěla, anebo z finančních důvodů. V Kosmonosech bylo v minulosti často využíváno a dnes je významným architektonicky historickým prvkem našeho města.

Tyto zdi zde byly od 17. do 19. století budovány především z čedičového kamene, doplňovaného pískovcem a vesměs i cihlami. Málokde je totiž na jednom místě takový výběr tohoto stavebního materiálu, jako zde: čedič z četných lomů u Obory, Bradlce a Baby, pískovec v okolí jizerského údolí, nejbližší lomy na Radouči či u Chudoples. Zajímavostí je, že na povrch vystupuje pískovec i v Oboře, kde je dokonce přirozená jeskyně. A na cihly konečně hlína, tedy sprašové usazeniny, především mezi našimi obcemi. Cihelna u Kosmonos – Řezáčova a u Horních Stator –Čechova, jsou již ale dávno nevyužívané a zarostlé.

Těchto zdí je v Kosmonosech několik: možná, že většině lidí unikají pozornosti, někomu se i nelíbí, nebo je považují za nedodělané. Nejsem ale určitě sám, kdo je považuje za půvabné, romantické. Zeď zámku, zeď loretánského komplexu i zeď Obory jsou mimo jiné zapsány do seznamu nemovitých památek (u dvou prvních jako součástí). Je řada důvodů, aby se tato typická součást historického rázu Kosmonos zachovala do budoucna.

Proč o tom píši právě nyní? Před nedávnem se konečně začalo s generální opravou zámecké zdi, což bude – vzhledem k nutné opatrnosti v postupu z hlediska památkové péče - běh na dlouhou trať.

A ještě pár obrázků:

FOTO 1: Jedna z nejlépe dochovaných částí západní zámecké zdi, která bude vzorem pro generální opravu jižního úseku. Celistvá zeď východního úseku byla v minulosti opravena místy velmi necitlivě.

FOTO 2: Jižní úsek zdi loretánského areálu v ulici Pod Loretou

FOTO:3: Východní úsek zdi prvního oddělení obecního hřbitova v Tesařské ulici z 19. stol.

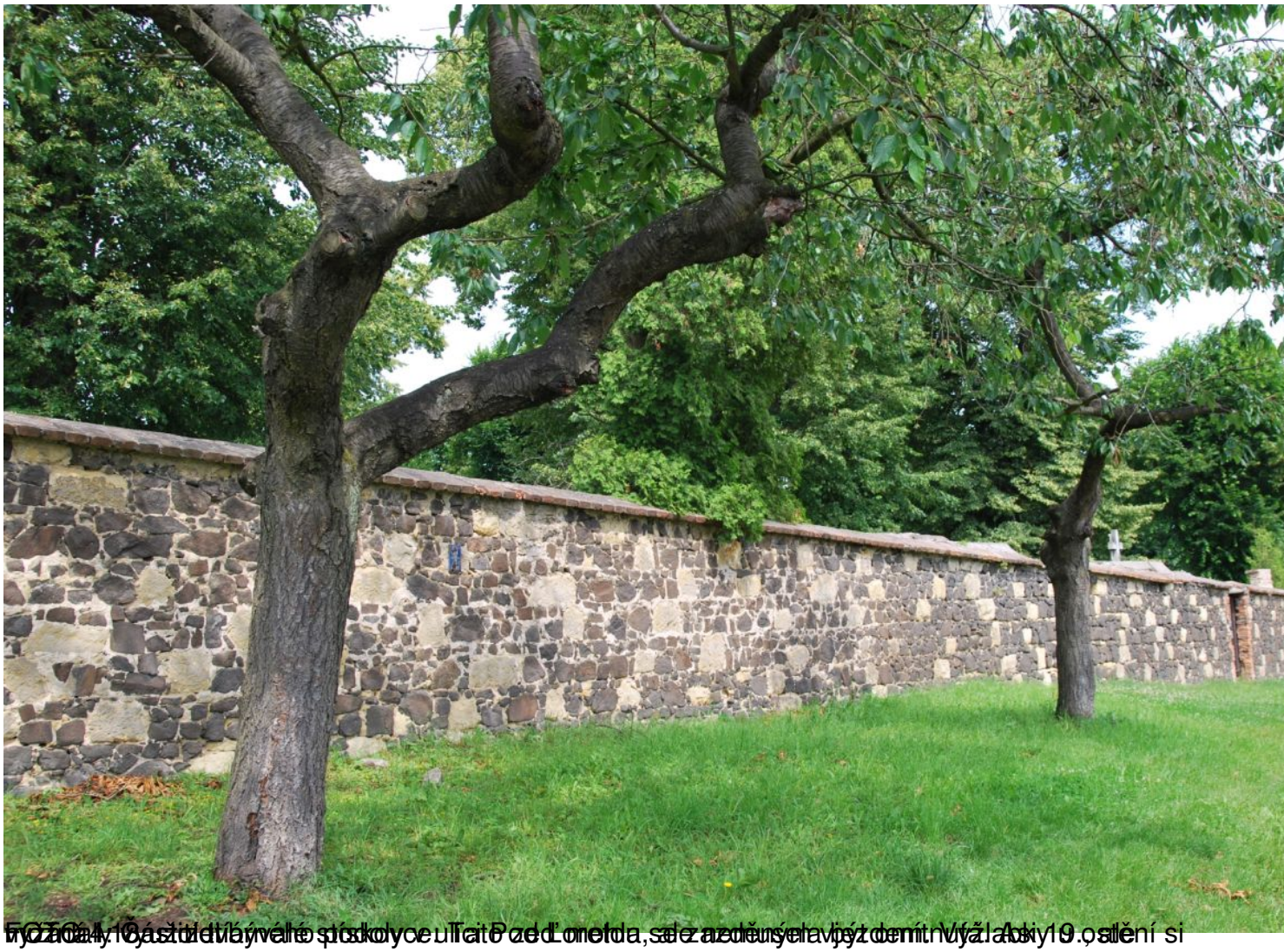

FOTO 4.18 Částečně vyvalené pískovce u Tato zeď metda, ale zaděnýma být demit. Výzlaky 19. stění si vyžádaly 18 a 19 dvojné pískovce. Tato zeď metda, ale zaděnýma být demit. Výzlaky 19. stění si

[illegible]

Václav Petříček, Muzejní spolek
vaclavpetricek@sez.muz.cz